

Oslo Pensjonsforsikring har en eiendomsportefølje på rundt 24 milliarder kroner, deriblant kjøpesenteret og kontorbygget Herbarium i Stavanger. Byparken på taket av bygget er åpen for hele byens befolkning.

Klimarapport 2020

Som forvalter av 112 milliarder kroner har vi i Oslo Pensjonsforsikring et viktig samfunnsansvar. Det er ingen motsetning mellom god avkastning og klimahensyn. Klimahensyn og bærekraft er derfor en viktig del av vår forvaltningsstrategi.

Dette har vi oppnådd i 2020

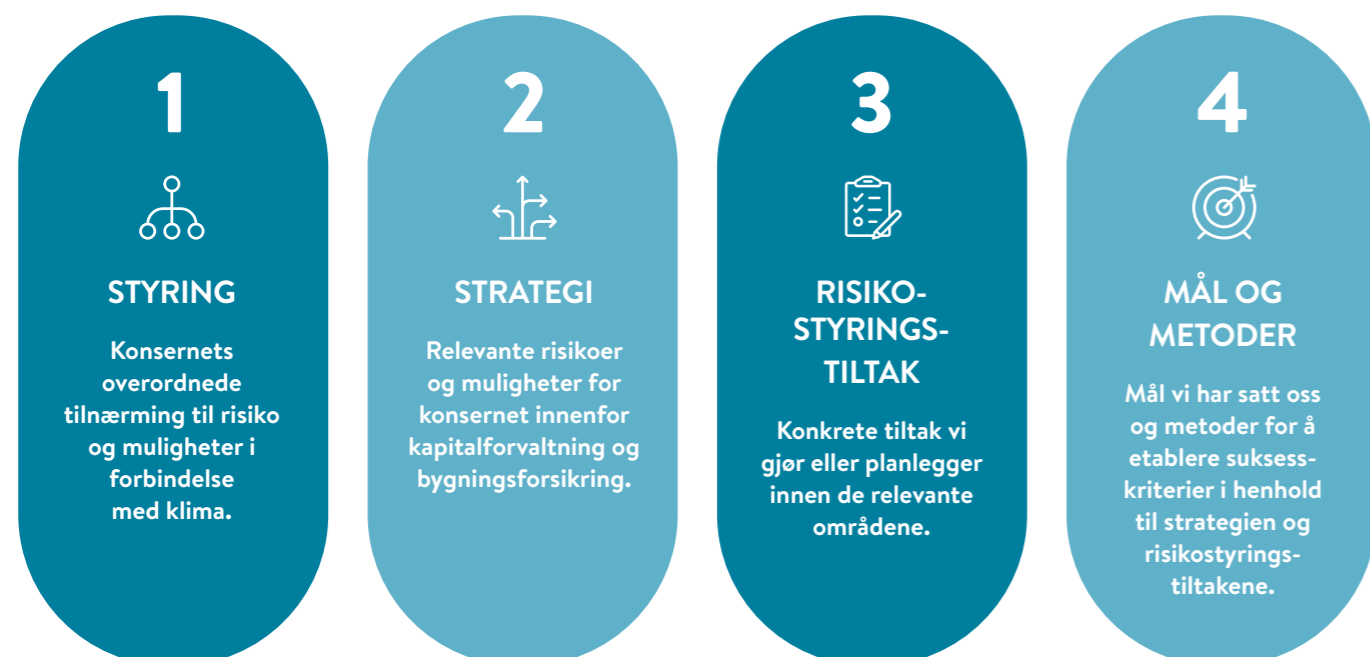
- Utslippsintensiteten i vår interne aksjeportefølje er nå 50 prosent lavere enn den globale aksjeindeksen (MSCI World ESG Index). Vi har også styrket vår ambisjon om å redusere utslippsintensiteten fra 40 til 90 prosent innen 2030. Målet er ambisiøst og forutsetter politiske tiltak, økonomisk vekst og ny teknologi som muliggjør overgangen til et lavutslippssamfunn.
- Over 90 prosent av vår interne renteportefølje er investert i grønne obligasjoner, lån til virksomheter med lav utslippsintensitet eller selskaper som har en tydelig bærekraftsstrategi. Vi har gjennomført prosjekt med Cicero om analyse av klimarisiko og har hatt en økning av investeringer i obligasjoner som skal finansiere bærekraftige formål.
- I eiendomsporteføljen vår ble energiforbruket kuttet med 15 prosent, og fire bygg har blitt BREEAM In-Use sertifisert. I tillegg er Økern Portal under oppføring og vil oppnå sertifiseringen BREEAM-NOR Excellent og en 100 prosent sorteringsgrad av avfall. BREEAM er en sertifiseringsstandard for bygg, og krever en helhetlig miljøtenkning i alle deler av prosessen, fra planlegging til ferdig bygg.
- Oslo kommune eier og drifter en av Norges største bygningsmasser, og forsikringsverdiene har i løpet av 2020 steget fra 150 til 157 milliarder kroner. Gjennom vårt skadeforebyggende arbeid bidrar vi til å bevare eiendomsverdiene ved å øke kunnskapen om uønskede hendelser som klimarelaterte skader.

OPF-konsernets tilpasninger til klimaendringer

For at samfunnet vårt skal kunne oppnå mål om utslippsreduksjon, vil det fremover bli gjennomført betydelige tiltak innen finansiering og regulering av selskaper i alle sektorer. Omleggingen til en lavutslippøkonomi skjer raskt, og vi må allerede i dag ta hensyn til dette når vi investerer i aksjer, obligasjoner eller eiendom. De siste årene har klimarisiko vært en viktig prisdriver i markedet.

OPFs klimarapportering tar utgangspunkt i et rammeverk foreslått av den internasjonale arbeidsgruppen (TCFD). Rammeverket angir en systematikk for å sikre at selskaper rapporterer om klimarelatert risiko på en god og helhetlig måte. Dette er den samme modellen som regjeringens klimarisikoutvalg anbefaler.

Modellen vi bruker

1. STYRING

Klimarisiko er viktig for OPF-konsernet og for Oslo kommune, som er eier av og største kunde i OPF. Byrådspartiene har uttalt at OPF skal ha en klimastrategi.

Styrene i forsikringsselskapene i OPF-konsernet behandler klimarisiko og -strategi løpende, herunder i forbindelse med plan og budsjett og investeringsstrategi for kommende år.

I tillegg får styret til Oslo Pensjonsforsikring AS presentert måltall for CO₂-utslipp fra den internforvaltede aksjeporteføljen kvartalsvis. Styret behandler også klimarisiko ved endringer i strategien på enkeltområder.

Klimarisiko er en integrert del av konsernets risiko og håndteres derfor i linjen. I ledelsen er det selskapenes administrerende direktører og direktør for kapitalforvaltningsavdelingen som løpende arbeider med klimarisiko på et strategisk nivå.

2. STRATEGI

Målet for OPF-konsernet er å gi kundene så lave pensjons- og forsikringskostnader som mulig. OPF-konsernets klimarisiko oppstår gjennom:

- Plassering av forsikringskapitalen i ulike aktivaklasser som aksjer, obligasjoner, utlån og eiendom.
- Forsikring av bygninger.
- Medlemskap i Norsk Naturskadepool, en felles forsikringsavtale mellom forsikringsselskaper der man deler hverandres risiko.

Risikoen vår er knyttet til tapt avkastning og økte skadekostnader. Vi legger til grunn at det ikke er klimarisiko av betydning knyttet til pensjons- og personrisikoforsikringer eller til kjøretøy-forsikring. Ansvarsrelaterte skader knyttet til blant annet kommunens vann- og avløpsnett dekkes av kommunen selv.

Risiko forbundet med klimaendringer

OPF-konsernet er eksponert for to typer klimarisiko; fysisk risiko og overgangsrisiko.

Fysisk risiko er aktuelt når bygninger og eiendeler vi har forsikret eller finansiert, blir rammet av klimaendringer. Kortere vintre, tørkeperioder, økt nedbør, vannmangel og hetebølger er alle faktorer som kan lede til at produksjonsanlegg og bygninger må bygges om, flyttes eller i verste fall gå tapt.

Som långiver og investor i aksjer, eiendom eller obligasjoner, kan OPF bli utsatt for tap som følge av fysisk risiko hos motpart eller utsteder, enten direkte eller indirekte gjennom fond. Som forsikringsgiver kan vi oppleve tap i egen portefølje eller at vi må dekke tap gjennom Norsk Naturskadepool.

Overgangsrisiko er endringer i økonomiske strukturer som følge av faktiske klimaendringer, så vel som tiltak mot dem. Eksempler på dette er forbud, endringer i skattereglene, krav til utslipp eller krav til rapportering. Overgangsrisiko gjør seg gjeldende hvis en bedrift vi investerer i ikke lenger kan videreføre dagens drift. Når klimaet endres, eller at det innføres tiltak mot klimaendringer, kan dette påvirke bedriftens produksjon, kostnader og inntekter. For OPF er overgangsrisikoen større enn den fysiske risikoen.

Omfanget av risikoen og tidspunktet den inntreffer på er helt avhengig av hvordan det internasjonale samfunnet (myndigheter, bedrifter og enkeltpersoner) responderer på tiltak. Risikoen vil derfor endre seg i takt med politiske tiltak, teknologiske gjennombrudd og tilpasninger i næringslivet.

I overgangsfasen til et lavutslippssamfunn er det vanskelig å finne en god balanse mellom ulike tiltak. Strenge reguleringer eller skatter kan gjøre det umulig for enkelte selskaper å selge varene sine. For andre kan mangel på tiltak føre til at selskapene ikke investerer nok i ny teknologi som muliggjør en endring.

I mellomtiden er det store verdier å hente på å forstå risikobildet, også i selskaper som har potensial til forbedring, eller som ikke er oppfattet som eksplisitt grønne. En forståelse av overgangsrisikoen må derfor være bredere enn å definere en investering som «grønn» eller «brun». For at klimarisiko skal håndteres må den inkludere en helhetsvurdering av overgangsrisiko. Herunder ligger det vurderinger av om selskapene eller fondene i tilstrekkelig grad tar hensyn til hvordan markedet, produksjonsprosessen, reguleringer og så videre vil bli de neste 10 årene.

Vår strategiske innfallsvinkel

Det er allerede kommet, og vil komme flere tiltak mot klimaendringer som vil få stor betydning for næringslivet. I 2020 la EU frem vekststrategien «The European Green Deal», med mål om å gjøre Europa til den første klimanøytrale regionen i verden innen 2050.

Som en del av dette arbeidet har EU utarbeidet et klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig, «grønn» økonomisk aktivitet. I denne første implementeringsrunden, er fokuset på klima og miljø. De tekniske vurderingskriteriene som er utarbeidet til denne runden er knyttet til aktiviteter for tilpasning til klimaendring og aktiviteter knyttet til redusert utslipp av klimagasser.

Med taksonomien vil EU endre måten vi definerer bærekraft på og de ulike aktivitetene bedrifter utfører. Blant annet skal miljøavtrykket til alle produkter og tjenester dokumenteres, noe som vil kreve en omstilling hos alle bedrifter. Dette innebærer at vi må legge stor vekt på hva slike endringer betyr for lønnsomheten i bedriftene vi investerer i, og lete etter investeringsmuligheter i virksomheter som vil utvikle seg godt.

Samtidig må vi være oppmerksomme på at endringene ikke nødvendigvis kommer så raskt og så kraftfullt som samfunnet skulle ønske. Vi må derfor ta hensyn til hvordan verden responderer på klimaendringene slik at våre fremtidige investeringer er lønnsomme også under andre scenarier enn de som beskrives som nødvendige i klimarapporten.

Ingen vet hvordan lavutslippssamfunnet vil se ut eller om det er vår tilnærming til klimarisiko som er den beste. Våre eksterne forvaltere kan derfor ha en annen tilnærming enn oss til håndtering av klimarisiko, så lenge den er bevisst og målbar.

Vi mener det har en verdi å være én av flere foregangs-institusjoner på tilpasninger til klimarisiko. Sammen med fagmiljøer ønsker vi å bruke vår posisjon som investor til å jobbe aktivt overfor selskaper med å fremme forståelsen av overgangsrisikoen. Vi tror at dette vil øke takten i tilpasningene bedriften gjør, uavhengig av hvilke tiltak som besluttes av myndighetene for å begrense CO₂-utslipp. Videre har det stor verdi å delta aktivt i diskusjonen om håndteringen av klimarisiko innad i investormiljøene. Både for å dele erfaringer og for å innhente idéer til nye innfallsvinkler i vårt eget arbeid.

3. RISIKOSTYRINGSTILTAK

Kapitalforvaltning

Som langsiktig investor er vi opptatt av å øke våre investeringer i selskaper som aktivt jobber for å redusere sine klimagassutslipp og forbedre sin miljøprofil. OPF har en helhetlig tilnærming til klimarisiko gjennom å innlemme vurdering av disse risikoene i alle våre investeringer.

Vi baserer våre risikostyringstiltak på tre pilarer.

Gjennom aktiv forvaltning tilpasser vi våre investeringer og har som mål å sørge for god avkastning i ulike scenarier, også der omstillingen tar lenger tid enn målsatt. En sentral målsetning for forvaltningen er at OPF skal ha evne og kapasitet til rask omstilling. Dette oppnår vi gjennom å ha god risikostyring knyttet til risikofaktorer også utenfor klimarisiko.

Gjennom integrert analyse av klimarisiko oppnår vi en bred forståelse av implikasjonen både fysisk risiko og overgangsrisiko har for våre investeringer. For å kunne vurdere om selskaper er bærekraftig i ulike scenarier er det sentralt med god informasjon om selskapenes virksomhet og strategi. Det vi lærer av analysen integrerer vi i investeringsprosessen. Innføringen av EU sin taksonomi vil ytterligere forsterke informasjonen vi får, og OPF jobber aktivt med å forstå konsekvensene av det nye regelverket.

Gjennom konkrete mål og delmål følger vi opp om tiltakene og selskapene oppnår det vi ønsker. Mål og måloppnåelse er nærmere beskrevet i del 4, under «Mål og metoder».

Nedenfor er en overordnet oversikt over våre virkemidler for å vurdere, håndtere og kommunisere klimarisiko og muligheter innenfor de ulike aktivklasser:

SAMFUNNSANSVARLIG AKTIV FORVALTNING

Intern forvaltning

- All intern og ekstern forvaltning følger ekskluderingskriteriene fra Statens pensjonsfond utland (SPU).
- Intern aksjeforvaltning er ikke investert i olje, kull eller gass.
- Vurdering av miljø- og klimarisiko inngår i alle kreditt- og selskapsanalyser.
- Vi vurderer selskapenes strategi for å håndtere konsekvenser av klimaendringene.

Ekstern forvaltning

- Høy andel i fornybar energi og ny teknologi.
- Eksterne forvaltere blir vurdert på om de hensyntar klimarisiko i sin investeringsprosess.

INTEGRERT ANALYSE

- Vi rapporterer karbonintensitet i vår interne aksjeportefølje.
- Vi er aktive i det grønne obligasjonsmarkedet og rapporterer investert beløp.
- Vi har medlemskap i Norsk forum for bærekraftige og ansvarlige investeringer (Norsif).
- Vi er medlem og aktiv deltaker i Grønn Byggallianse og Grønt ekspertforum
- Vi er partner i Sustainable Edge, et prosjekt ledet av klimaforskningsorganisasjonen Cicero.

KONKRETE OG TILPASSEDE MÅL

- Den interne aksjeporteføljen har eksplisitt langsiktig mål om å redusere karbonintensiteten i tråd med EU sin målsetning.
- I våre renteporteføljer har vi over flere år investert i selskaper og prosjekter som er bærekraftige eller har som formål å redusere utslipp av klimagasser.
- Alle våre eiendommer er energimerket og vi har en tydelig bærekraftsstrategi med konkrete 3-årige miljøhandlingsplaner.
- Vi klassifiserer årlig eksisterende bygg gjennom BREEAM-In-Use.
- Vi jobber mot at alle eksterne forvaltere skal rapportere i henhold til TCFD der det er relevant.

Oslo Forsikring AS forsikrer cirka 3000 bygninger eid av Oslo kommune, deriblant Deichmanske hovedbibliotek i Bjørvika.

Bygningsforsikring

Brann- og vannskader på bygninger og inventar er den dominerende risikoen for eiendommene vi forsikrer gjennom Oslo Forsikring AS (OF).

De vanligste skadeårsakene er rørbrudd (gamle rør), frostska-der og hærverk (avløp som blir tettet og åpne kranser) samt lekkasjer fra beredere og radiatorer. I løpet av de siste fem årene, er 2020 året med lavest skadekostnader knyttet til vannskader. Utskifting av eldre anlegg til nye lekkasjesikre anlegg sammen med skjerpene forskriftskrav på området, antas å ha påvirket lavere skadetall.

I tillegg til nye anlegg har flere av de eldre anleggene installert vannstoppere i rom uten sluk for å hindre større skadeomfang ved lekkasjer.

Det er ingen skader rapportert i vår historie som kan relateres utelukkende til naturskader (definert som flom, storm, stormflo, skred osv). Vi vil derimot kunne være eksponert for andre klimarelaterte skader som vanninntrenging utenfra (overflatevann, vann fra grunn, snøsmelting osv). Kraftige regnskyll er noe som blir vanligere og vanligere og vil kunne føre til en økt eksponering av skader på kommunale bygninger. Vi anser imidlertid den topografiske beliggenheten av Oslo kommunes eiendommer til å være gunstig i forhold til nevnte skader. I tillegg kan også stigende havnivå bli en utfordring på lengre sikt. OF står på varslingslisten til Beredskapssetaten i Oslo kommune og får blant annet varsler ved fare for høy vannstand.

OFs andel av de samlede skadekostnadene som utliknes av Naturskadepoolen utgjør selskapets totale naturskadekostnader. OF støtter derfor forsikringsselskapenes systematiske arbeid innen klimarisiko og skadebegrensning i regi av Finans Norge. Figur 4 viser natur- og værskader i Norge i perioden 2010–2019.

Skadeforebyggende arbeid

OF har systematisk jobbet med skadeforebyggende arbeid i over 20 år. Vi har god kompetanse innen skadeforebyggende arbeid og risikostyring som virksomhetene kan nyttiggjøre seg av.

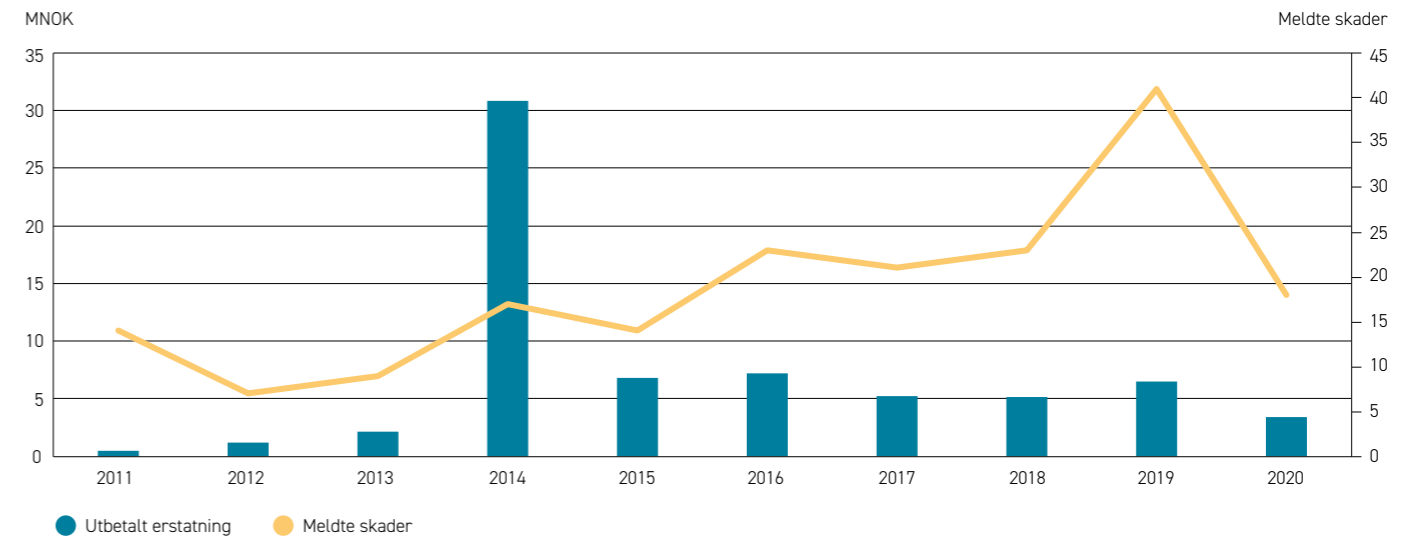
Det skadeforebyggende arbeidet skal bidra til å øke kunnskapen om sannsynligheten for og konsekvensene av uønskede hendelser.

De sentrale elementene i det skadeforebyggende arbeidet er:

- Kompetanseheving
- Iverksette skadeforebyggende tiltak og forbedre rutiner for risikostyring
- Internkontroll og integrering av det forebyggende arbeidet i den daglige driften

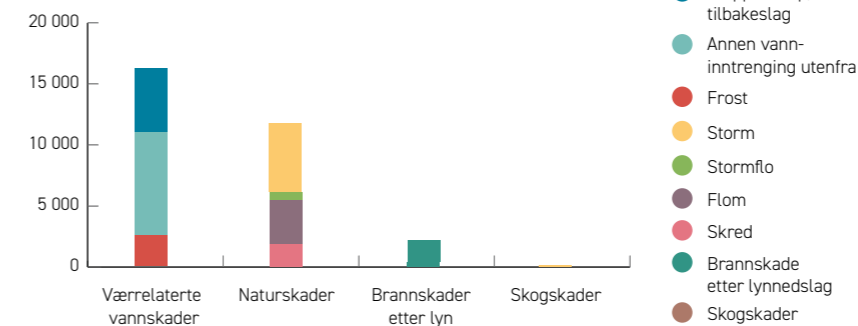
Arbeidet med å forebygge skader på bygninger og inventar gjennomføres i nært samarbeid med virksomhetene i Oslo kommune. Formålet er å fremme sikkerheten for ansatte og brukere samt de verdiene som bygningene med inventar representerer.

Figur 1: Vannskader siste 10 år for Oslo kommunes bygninger

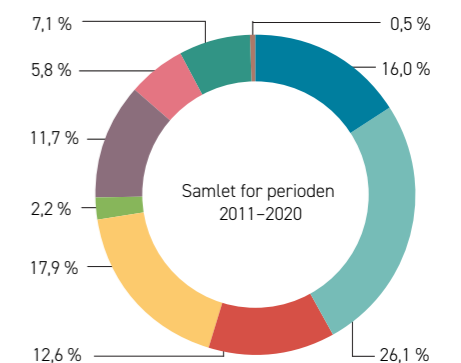
Figur 2: Erstatninger, natur- og værskader siste 10 år

MNOK, KPI-justert, samlet for perioden 2011–2020

Kilder: Finans Norge, Norsk Naturskadepool og Skogbrand Forsikring.

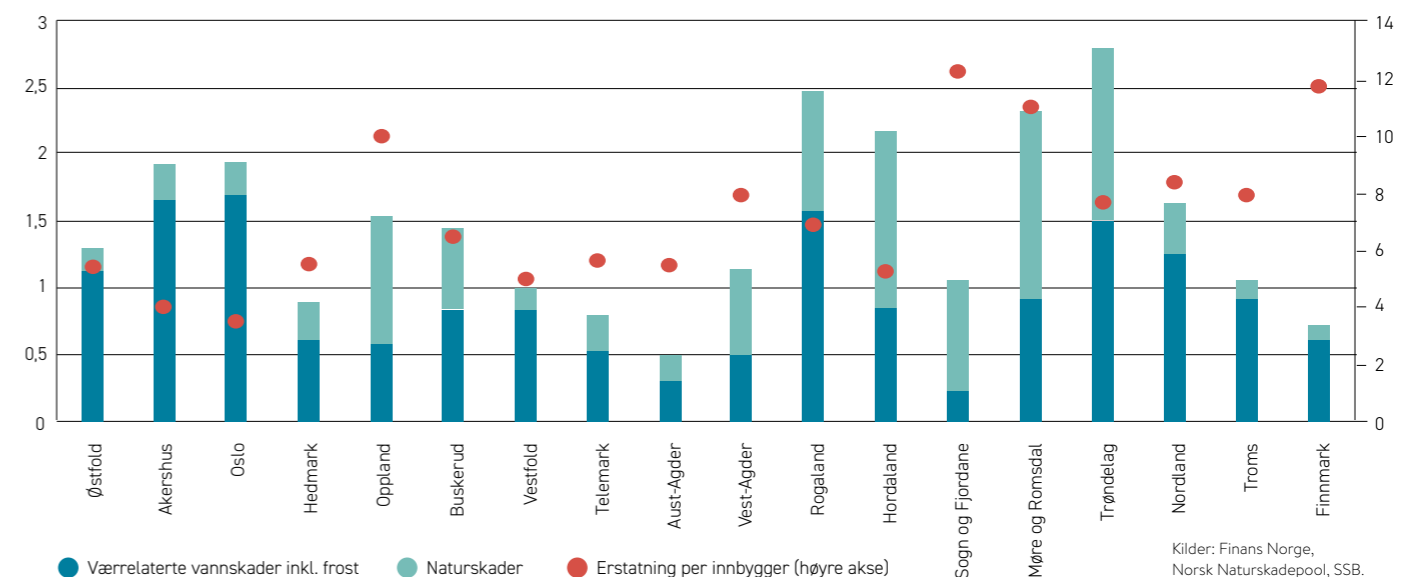
Figur 3: Anslåtte erstatningsutbetalinger, natur- og værskader siste 10 år

Kilder: Finans Norge, Norsk Naturskadepool og Skogbrand Forsikring.

Figur 4: Erstatningsutbetalinger per fylke, natur- og værskader

MRD, NOK, KPI-justert, samlet for perioden 2010–2019

Kilder: Finans Norge, Norsk Naturskadepool, SSB.

4. MÅL OG METODER

Klimarisiko innen kapitalforvaltningen

Selskapene vi kan investere i har en varierende grad av fysisk og overgangsrisiko. Variasjonene er først og fremst knyttet til hvilken næring selskapet opererer i, men også til enkeltforhold i bedriften. For OPF som investor er risikoen dessuten avhengig av hvilken aktivaklasse vi er investert i. Det er derfor nødvendig å bruke forskjellig tilnærming og ulike målsettinger, avhengig av investering.

Under presenteres tilnærming og måloppnåelse for interne aksjer, renter og eiendom, samt vurdering av ekstern forvaltning.

Internt forvaltede aksjer

I vår interne aksjeforfølje har vi satt som mål at vi skal redusere karbonintensiteten med 90 prosent innen 2030. Reduksjonen måles på porteføljenivå, fra et gjennomsnittlig nivå fra 2014 til 2016. Per i dag er det ikke mulig å oppnå målet uten å redusere kvaliteten på porteføljen. Målet forutsetter derfor at en forsvarlig og økonomisk lønnsom overgang til lavutslippssamfunn muliggjøres gjennom politiske tiltak og ny teknologi.

Vi ligger per i dag foran skjema til en reduksjon av utslippene i aksjeforføljen vi har forpliktet oss til. Utslippsintensiteten i porteføljen var under halvparten av verdensindeksen ved utgangen av 2020. Den viktigste årsaken til dette er at vi har

en aktiv forvaltet portefølje med undervekt av investeringer innen fossil energi. Hadde vi erstattet vår internt forvaltede aksjeforfølje med referanseindeksen, hadde vi kommet i brudd med vår egen målsetting.

Intensiteten av utslipp måles som andel av brutto omsetning i selskapet, som har utviklet seg til en bransjestandard. Hensikten med å måle det på den måten er for å kunne sammenligne selskaper i samme bransje og vurdere klimaavtrykk for produksjon av lignende produkter og tjenester. Klimagassutslipp omfatter flere ulike gasser, men er omregnet til CO₂-ekvivalenter.

Definisjonen av klimagassutslipp for selskap omfatter direkte og indirekte utslipp, betegnet som Scope 1 og 2. Scope 1 omfatter direkte utslipp av klimagasser fra egne eller kontrollerte kilder, mens Scope 2 utgjør indirekte utslipp fra produksjon av innkjøpt elektrisitet, varme eller damp.

Det er stor variasjon i selskaperens utslippsintensitet. Selskaper med større fysisk klimarisiko har som regel høyere utslippsintensitet og opererer innenfor sektorer som energi, industri og kraftforsyning. Selskaper med større andel overgangsrisiko har ofte et lavere utslippstall, men kan fortsatt løpe stor klimarisiko hvis de ikke tilpasser seg til utviklingen i resten av økonomien. Et lavt utslippstall i seg selv er derfor ikke noen garanti for at selskapet ikke er eksponert mot klimarisiko samlet sett eller at investeringen vil gi en god avkastning over tid.

Eiendom

Det ble innført en ny bærekraftstrategi med tilhørende miljøhandlingsplan for eiendom i OPF i 2020. Strategien skal hjelpe til med å strukturere bærekraftarbeidet i eiendomsporteføljen, samt bidra til bedre kommunikasjon rundt dette. Både strategien og miljøhandlingsplanen inneholder mål relatert til klima, innenfor tema som energibruk, avfallshåndtering, materialbruk, transport og klimatilpasning.

OPF har også tilsluttet seg «10 anbefalte strakstiltak for små og store byggeiere» fra Eiendomssektorens veikart mot 2050. Dette er en samling anbefalinger for å oppnå en bærekraftig eiendomsnæring i 2050, gitt ut av Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom. Ved signering har OPF forpliktet seg til å innføre alle tiltakene innen ett år.

Miljøsertifiseringsordningen BREEAM¹ er benyttet i store deler av porteføljen for å sikre kvalitet i byggene. For eksisterende bygg brukes BREEAM In-Use til å kartlegge miljøstatus samt til å identifisere ev. tiltak for å bedre statusen. Fire nye bygg har blitt sertifisert i 2020, og porteføljen har til sammen ni BREEAM In-Use-sertifiserte bygg. For byggeprosjektene brukes BREEAM-NOR, og Økern Portal fikk i 2020 designsertifikat for karakter Excellent. Det er totalt åtte eiendommer i porteføljen med

ferdigstilt eller pågående BREEAM-NOR-sertifisering. Figur 2 viser at det kun er en fjerdedel av eiendomsporteføljen vår på 18 milliarder kroner som gjenstår å sertifisere.

For eiendom er direkte utslipp i stor grad knyttet til energibruk. Det har derfor vært stort fokus på å redusere energiforbruket. Eksisterende bygg i porteføljen har fossilfri oppvarming og har i 2020 redusert energiforbruket med 15 prosent sammenlignet med utregnet nullpunkt². For Herøya Industripark har energiforbruket blitt redusert med 27 prosent i perioden 2017–2020³. På byggeplassene har det blitt etterspurt fossilfrie anleggsmaskiner og oppvarming. På prosjektet Økern Portal i Oslo har cirka 2/3 av alle maskiner brukt biodrivstoff og oppvarming har enten vært elektrisk eller med biodiesel.

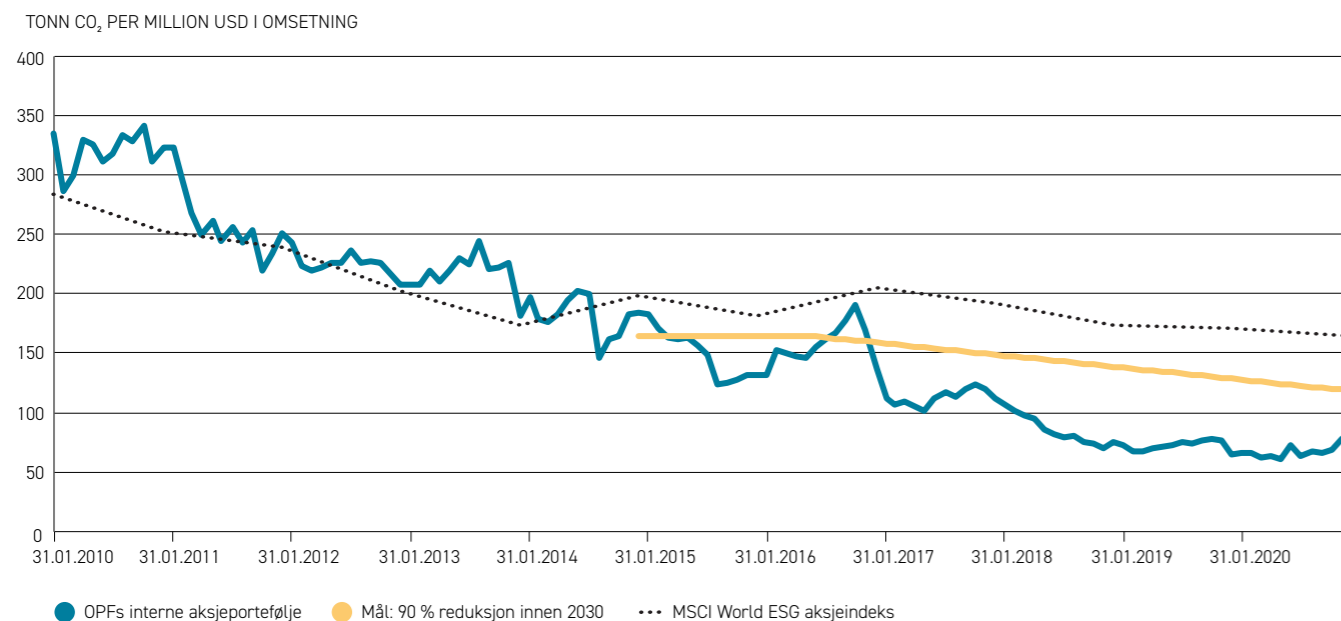
Indirekte utslipp er hovedsakelig relatert til materialbruk, transport og avfallshåndtering i forbindelse med prosjekter. I Per Kroghs vei 1 på Karihaugen i Oslo ble det med utgangspunkt i dette besluttet å gå for et rehabiliteringsprosjekt med størst mulig grad av gjenbruk og ombruk i stedet for et nybyggprosjekt. På Økern Portal har klimagassregnskap blitt brukt aktivt ved valg av løsninger og materialer, og det er for eksempel valgt fasadeplater bestående av minimum 75 prosent resirkulert aluminium.

1) <https://byggalliansen.no/sertifisering/>

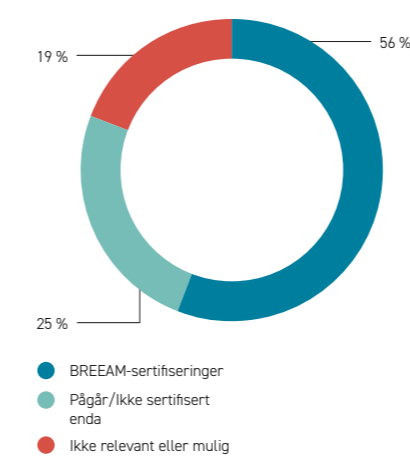
2) Dette gjelder for eiendommene forvaltet av Malling (ca. 2/3). Utregnet nullpunkt er 2014-2016 for eiendommer vi har tilstrekkelig data for, og senere år for andre eiendommer. Deler av reduksjonen kan relateres til koronapandemien som har gitt lavere bruk av byggene.

3) Det er noe usikkerhet knyttet til tallene pga. utilstrekkelig måletopologi.

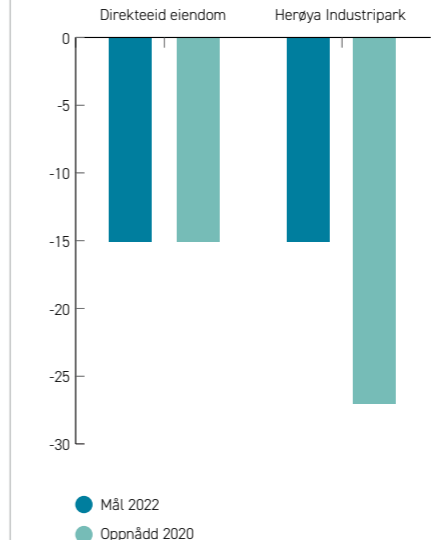
Figur 5: Karbonintensiteten til porteføljen vår sett opp mot referanseindeksen

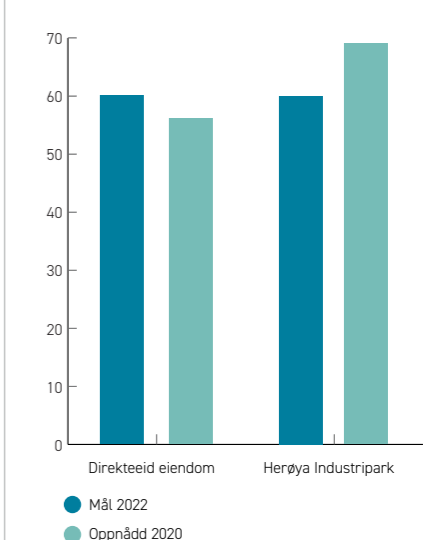
Figur 6: BREEAM-sertifisering av eiendom (% av markedsverdi)

Figur 7: Reduksjon i energiforbruk mot målsetning innen 2020

Figur 8: Sorteringsgrad mot målsetning innen 2022

For å redusere utslipp tilknyttet transport skal det tilrettelegges for miljøvennlig transport (gange, sykkel og elbil fremfor fossil bil) til og fra alle eiendommer. Det er i forbindelse med dette etablert trygge sykkelparkeringsplasser, lademuligheter for elsykkel og elbilladere på flere av eiendommene og i prosjektene. På Herøya er det i tillegg tilrettelagt for hydrogenpåfylling og det planlegges bruk av et elektrisk, autonomt skip (Yara) og reetablering av jernbaneterminal for gods.

Det er etablert mål rundt både avfallsmengde og sorteringsgrad for eiendomsforvaltningen og prosjektene. For eiendommene er sorteringsgraden på 56 prosent og det kreves mer innsats for å nå målet på 60 prosent⁴. For Herøya Industripark er akkumulert sorteringsgrad for 2020 på 68,6 prosent. For nye prosjekter er det mål om å oppnå maksimalt 25 kg avfall/m² og en sorteringsgrad på minimum 95 prosent. Prosjektene har ikke klart mål om avfallsmengde i 2020 (Økern Portal har 27,2 kg/m² BRA), men både Økern Portal og Per Kroghs vei 1 har klart krav til sorteringsgrad, med resultat på mellom 99 og 100 prosent.

Det er også fokus på å redusere vannforbruket i tilknytning til eiendommene.

For å redusere den fysiske klimarisikoen for eiendommene er det viktig at byggene er klimatilpassede, dette setter hovedsakelig krav til løsning for overvannshåndtering. Behov for tiltak i forbindelse med dette vurderes fortløpende på alle eiendommer, og det skal for eksempel legges om til blått tak og sedumtak på noen av eiendommene. Byggeprosjektene skal dokumentere at de er tilpasset fremtidige klimaendringer, dvs. at overvannshåndteringen skal være tilpasset dette. På Økern Portal er dette løst med etablering av store grøntarealer på både tak- og bakkeplan, som vil fordrøye overvannet.

Internt forvaltede obligasjoner

I våre kredittanalyser inngår en vurdering av miljø- og klimarisiko, samt selskapets tilpasningsevne og strategi for å håndtere konsekvenser av klimaendring i deres bransje.

Gjennom vår aktivitet i markedet for grønne obligasjoner de siste åtte årene, har forståelsen for konsekvenser av klimaendringer for sektorer og selskapers kredittverdighet utviklet seg. Uavhengig og forskningsbasert evaluering som utarbeides av det grønne rammeverket til et selskap, har forbedret grunnlaget for vår investeringsvurdering, og påvirker vår beslutning i forhold til posisjonering og avkastningskrav generelt. Obligasjonene er imidlertid knyttet til låntakers totale virksomhet og med samme kredittisiko som låntakers øvrige obligasjoner.

For å dekke større deler av vårt investeringsunivers utover utstedere med grønne rammeverk, engasjerte vi oss derfor i 2019 i prosjektet Sustainable Edge. Prosjektet, som ble avsluttet i desember 2020, ble ledet av Cicero og finansiert av Enova, OPF og et mindre utvalg av andre norske finansinstitusjoner. Gjennom prosjektarbeidet har vi vært med i arbeidet i å utvikle verktøy og metoder som gir bedre grunnlag for en mer systematisk vurdering av finansiell klimarisiko i selskaper generelt, innenfor ulike sektorer.

I løpet av 2020 har andelen av virksomheter med mer tydelige bærekraftsstrategier i våre renteporteføljer økt. Dette ser vi spesielt innen eiendom, shipping og andre utslippstunge sektorer. Figuren under illustrerer sammensetningen av den interne renteporteføljen i OPF. Over 90 prosent av renteporteføljen er i dag investert i bærekraftige selskaper og lån, samt selskaper som har tydelige bærekraftsstrategier i tråd med langsiktig mål for blant annet EU.

Vi ser endringen i eksisterende porteføljeselskaper, men også gjennom nye utstedere vi har valgt å ta inn i porteføljen. I markedsplassen for bærekraftig finans observerer vi nå fremveksten av «sustainability linked»-obligasjoner, der lånekostnaden er knyttet til oppnåelse av konkrete og målbare bærekraftsmål. Med utvikling av gode KPIer, vurderer vi dette som et egnet instrument som reflekterer vårt eget forvaltningsmål om å finansiere bærekraftige virksomheter.

Eksternt forvaltede mandater

Som et ledd i OPFs klimastrategi kartla vi i 2019 holdningen til klimarisiko blant våre eksterne forvaltere. Formålet var å lære om forvaltningsselskapenes klimaarbeid og kartlegge markedets modenhet i analyse av klimarelatert risiko.

Studien viser at det generelt er stor oppmerksomhet om klimarelatert risiko, men at området er sammensatt og kompleks. Det er betydelige forskjeller i modenheten, og stor variasjon i bruk av kvantitative metoder, datakilder, og i rapportering. Vi anser det som positivt at ulike forvaltere har ulike metoder fordi det er en sentral forutsetning for å oppnå riktig prising i markedet, og god risikostyring i porteføljen.

Studien viser i tillegg at det i liten grad er sammenheng mellom utslippsintensitet og modenhet. Figur 10 oppsummerer modenheten i klimastrategiene til våre eksterne forvaltere. Den lodrette akse viser hvilken klimastrategi-score OPF har gitt, og måles på en skala fra 0 til 100. En score på 100 betyr at forvalter har maksimalt fokus på bærekraft og rapportering, mens en score på 0 betyr at forvalter ikke tar hensyn til klimarisiko i det hele tatt. Den vannrette akse viser utslippsintensiteten i underliggende selskaper, og størrelsen på boblene angir forvaltningskapital.

For forvaltere innen utslippssensitive sektorer vil det imidlertid være naturlig å ha mer fokus på klimarisiko enn forvaltere som ikke er like utsatt for denne typen risiko. Kartleggingen har lagt grunnlaget for videre oppfølging av vår eksterne forvaltning og fungere som et viktig verktøy i både kommunikasjon og vurdering av forvaltning.

Det nye rapporteringsregelverket Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) som gjøres gjeldende blant annet for kapitalforvaltere og rådgivere, er en del av EUs handlingsplan for bærekraftig finans. Dette vil regulere informasjonskravene om integrering av «bærekraftsrisiko» i investeringsprosessen og dermed bidra til økt transparens i våre eksterne mandat, og gi tilgang til mer standardisert informasjon. SFDR gjøres gjeldende i EU fra mars i 2021, mens ufullstendige nivå to regler foreløpig er utsatt. I Norge behandler nå Finanstilsynet høringsvar på forslag til ny lov om opplysninger om bærekraft, som blant annet skal implementere SFDR og EUs taksonomiforordning.

Eksklusjon

Vi følger eksklusjonslisten fra Statens pensjonsfond utland (SPU). For alle forvaltere overvåkes det at porteføljen til enhver tid er i samsvar med våre eksklusjonskrav.

Alle våre eksterne forvaltere forplikter seg til å følge eksklusjonslisten til SPU. Erfaringen med håndheving av eksklusjonslisten vår er så langt god. Det har vært avdekket få investeringer som er i brudd med retningslinjene.

Klimarisiko innen bygningsforsikring

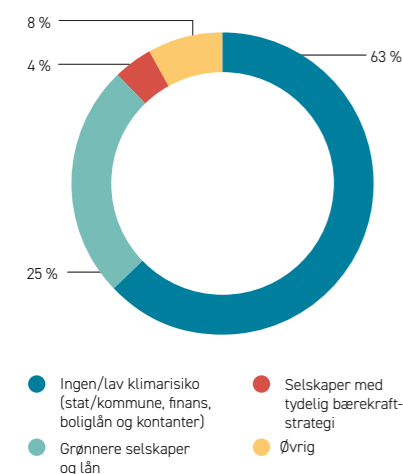
Vi måler klimarisiko innen skadeforsikring ved å følge utviklingen i erstatningskostnadene knyttet til klimarelaterte skader. Ved en eventuell økning i klimarelaterte skadepåkostnader vil aktuelle skadeforebyggende tiltak bli vurdert, herunder innføring av en prisingsstruktur som gir insentiver til skadeforebyggende tiltak.

Alle meldte skader blir løpende registrert. For de mest alvorlige tilfellene utarbeider vi granskningsrapporter med bakgrunn i den aktuelle skaden. Granskningsrapporten inneholder en årsaksanalyse og inneholder forslag til tiltak for å hindre tilsvarende skader i fremtiden.

Det har så langt ikke blitt påvist skader av klimarelaterte årsaker som har gjort det nødvendig å iverksette skadeforebyggende tiltak.

4) Gjennomsnittsverdien for de eiendommene i Malling-porteføljen det er data for. Det er usikkert om koronapandemien har hatt innvirkning på dette.

Figur 9: Over 90 prosent av renteporteføljen har lav/ingen klimarisiko

Figur 10: Vurdering av eksterne forvalteres klimastrategi

